

Varga Ibolya

LEVÉL FIAMNAK

Napló 1990–1998

Szerkesztette és a jegyzeteket írta
HÁMOS GUSZTÁV és PERENYEI MONIKA

© *Varga Ibolya örököse, 2019*

1991. április 27., szombat

A mai negyvenévesek egyre többször emlegetik magukról, hogy ők az elveszett nemzedék. Ez bizony ke-

servezen igaz. Közülük a legtehetségesebbek külföldre mentek. Az itthon maradottak, a hetvenes években, amikor fiatalok voltak, *még* nem rúghattak labdába, most pedig *már* nem, hiszen a mai húsz- és harmincévesek ott vannak a sarkukban. Mire pedig az átalakulás valami eredményt hoz, már nyugdíjasok lesznek. Elszállt az életük.

Nagyon ismerős számomra ez az életézés. Pedig nem negyven vagyok, hanem hatvan múltam. A különbség csak az, hogy az én nemzedékemnek valóban az élete egésze ráment a csődbe jutott kommunista kísérletre. Mi már most nyugdíjasok vagyunk, s reményünk sincs rá, hogy meglássuk az alagút végét.

1991. április 29., hétfő

Június 29-én az utolsó szovjet katonai alakulatok is elhagyják Magyarországot. Valamelyik „hazaffyas” vagy politikai értelemben „keresztény” szervezet (nem emlékszem a nevére) kezdeményezte, hogy e napon egy órán keresztül szerte az országban szóljanak a harangok. Egy katolikus pap nyilatkozott is, hogy a kezdeményezés szép, ő a maga részéről helyesli.

Hunyadi János nándorfehérvári győzelmének tiszteltetére elég volt egy ötperces harangszó is, pedig vitézei a törököket *kemény harc árán* űzték ki, most meg a szovjetek *önként* távoznak (szerencsére).

Újabb politikai botrány – most a kisgazdák háza táján. Lényege: a jobbszárny vezetője, Torgyán József (populista demagóg ügyvéd) keményen támadta az MDF-et a parlamentben. Ez nem illik egy koalíciós partnerrel szemben. Antall a szóbeszéd szerint a kulisszák mögött

elérte, hogy Torgyánt az FKGP elnöksége eltávolítsa a kisközdafrakció éléről. Torgyán nem hagyta magát. Vidékről is mozgósított, gusztustalanul hangoskodó embereket bevetve a vasárnap lezajlott nagyválasztmányi ülésen elérte, hogy – nem egészen tiszta eszközökkel – módosítsák a párt alapszabályát, s őt társelnökké válasszák. A mérsékelt szárny kivonult a teremből, és nagy ordítózások voltak, meg minden.

Hát így néz ki az MDF legfőbb koalíciós partnerének háza tája.

1991. április 30., kedd

Mindig bájosan komikusnak találtam a kutyák és gazdáik viszonyát, együttes játékát. Ma azonban – nyilván rossz hangulatban – rádöbentem: milyen szörnyűséges a kutyák magatartása. Feltétlen engedelmesség. Alázat. Kiszolgáltatottság. Állandó parancsvárás és -teljesítés. (Még hozzá boldogan, farkcsóválva, a szolgálás lázában remegve.)

Én is ilyen kutya voltam negyven évig. Az sem vigasztal, hogy nem egyedül, hanem több millió sorstársammal együtt énekeltem a kutyák dalát. (Lásd Petőfi két költeményét: *A kutyák dala*; *A farkasok dala*.)

„Az 1990-es *magyar villanyáram* a következő: A pincében a föld, a spájzban a nulla és az utcán a feszültség.”

1991. május 1., szerda

A Varsói Szerződés és a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa²² kimúlt. (Mint ahogy a TÁBOR is.) Nota bene: anyucikád már 1981-től kezdve hallgatólagosan megállapodott a gyerekekkel, hogy nem tanítja (nem tanulják) ezt a két témát, és e két tétel cetlijét az ellenőrzés után „kilopja” a vizsgatételek közül. (56-ot a 70-es évek közepétől már vizsgatételnek sem adtuk be. Ez a „lapítás” is hozzátartozott a „kutya-magatartáshoz”. Nem érdem. Ettől még nem lettünk farkasok.)

1991. május 2., csütörtök

Guszt, nem fogod elhinni! A Pápai Húskombinátban a kádári időkben volt egy MARX KÁROLY MARHACSONTOZÓ BRIGÁD. Állami díjat is kaptak. De nem a név miatt, hanem mert valóban félelmetesen jól és sokat dolgoztak. (A marhacsontozás a legfontosabb és legnehezebb hentesmunka.) Ma is együtt vannak, persze a „szocialista” jelző, meg Marx neve, meg brigádnapló nélkül. Teszik a dolgukat. És elégedetlenek a rendszerváltással. „Minden maradt a régiben, csak a megítélés változott” – mondják. Nem a régit sírják vissza. Az újjal elégedetlenek.

A hajdani, maguk-választotta brigádnév azért mégis döbbenetesen komikus.

²² Rövidítve KGST, a közép- és kelet-európai szocialista országok gazdasági együttműködési szervezete 1949 és 1991 között.

1991. május 3., péntek

Jó ebédhez szól – nem a nóta, hanem – a rádió *Déli Krónikája*. Az ebéd jó, a hírek meg elveszik a kedvemet az étkezéstől: A szerbek és a horvátok most már a szó szoros értelmében ölik egymást. (Gondolom, azokkal a kalasnyikovokkal is, amelyeket mi adtunk el nekik.) Horvátország válságövezet. Az 1980-as iráni háborúban a túszként fogva tartott amerikai diplomaták kiszabadításának körülményeivel kapcsolatban felröppentették a hírt: Reagan és Bush titokban megállapodtak az akkori iráni vezetőkkel, hogy csak az elnökválasztás után engedjék szabadon a foglyokat, ezzel is növelve elnökké (elnökhelyettessé) való megválasztásuk esélyeit. – MÉG MONDJA VALAKI, HOGY VAN OLYAN BECSÜLETES POLITIKA, AMELY ÖSSZEEGYEZTETHETŐ A MORALITÁSSAL. NINCS! A magyar pártok is szépen tovább fődögélnek saját levükben. A parlament befuccsolása miatt hatpárti tárgyalások kezdődtek, de nyoma sincs a megegyezés leghalványabb jelének. Mindegyik másról akar tárgyalni, mindegyik más eljárást szeretne a tárgyalásokon, és végül mindegyik másként vélekedik a várható eredményről és politikai haszonról. PATT.

Most mi legyen ezzel a finom fejtettbalevessel itt az orrom előtt?

1991. május 4., szombat

BOLDOGSÁGPÁRT ALAKULT. Nem vicc, komoly. Az alapítók között van Jancsó Miklós, Hernádi Gyula, Zalatnay Cini, Nagy Feró. Tagdíj nincs. Mindenki beléphet, olyanok is, akik más pártnak tagjai. Céljuk: **BOLDOGSÁG ÉS SZABADSÁG.** Ennek megvalósítása

érdekében – a többi között – arra törekszenek, hogy megfékezzék az IMF és a Világbank beavatkozását az adós országok belügyeibe. Szerintük a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank majdnem olyan mértékű politikai nyomást gyakorol az adósokra Kelet-Európában, mint korábban az oroszok.

Ma hazahozták *Mindszenty* (született Pehm) József volt esztergomi érsek, bíboros hercegprímás hamvait Mariazellből. Ez nem baj, nyugodjék békében, itthon. Csakhogy az én ízlésem szerint túl nagy volt a felhajtás az esemény körül (szertartás, kormányképviselő, Sinkovits szavalata – Szózat –, beszédek; a massz-médiák beszámolóí, terjedelmes méltatások a sajtóban már napok óta stb.). Mintha az egész ország katolikus lenne.

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta

Nemzeti Kulturális Alap

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu

www.facebook.com/magveto

magveto.kiado@lira.hu

Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 137. esztendejében, 2019-ben.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Schmal Alexandra

Korrektor Balogh Emerencia

A kötetet Pintér József tervezte

Műszaki vezető Takács Klári

Kiadványszám 9037

Kner Antikva betűtípusból szedve

ISBN 978 963 14 3877 2

ISSN 0324-797X